

Gairebé dues dècades d'ofici avalen la professionalitat del nostre interlocutor, en Manuel Fernández de Villavicencio, fill de l'insigne professor d'origen sevillà de la facultat de dret de Barcelona. ¿Qui millor que el nostre protagonista per parlar-nos de l'home el nom del qual es repeteix constantment al llarg d'aquest llibre? **"El meu pare, que tenia uns dots especials per al dret, es dedicava a assumptes molt específics"**, ens explica. **"Per això no vaig fer la passantia amb ell: el llicenciat de poc ha de començar amb afers més planers."** Precisament el nostre entrevistat és un exemple d'autonomia: **"Em vaig casar quan només tenia vint anys i vaig acabar la carrera per lliure, sense assistir a classe, mentre treballava en una companyia d'assegurances."** I després de sis mesos al servei de Josep D. Guardia, va decidir associar-se amb Felip Portabella, **"un gran amic i un gran advocat."** No va ser, per tant, el nostre interlocutor qui es va unir al negoci patern, sinó que **"el pare, l'any 1995, poc abans de morir, em va parlar d'incorporar-se al meu despatx."**

El caràcter i la representativitat que el món de l'advocacia atorga a Francisco Fernández de Villavicencio fan que ens sigui molt difícil no demanar a en Manuel que ens doni unes pinzellades sobre el seu pare. Ens diu que era un home **"de caràcter bondadós i humà, que no feia distincions i tractava de la mateixa manera els més humils que els més adinerats."** Havia arribat a Barcelona l'any 1950, tot just obtinguda una càtedra de dret civil. Només tenia 26 anys i ja combinava la docència amb el despatx que havia inaugurat al seu domicili. I com a catedràtic va començar amb assumptes tan importants com **"recursos de cassació i dictàmens."** No estava sol, però: **"Tenia al seu costat un mentor i amic, Lluís Marín."** Gràcies a persones com aquesta i a la seva actitud personal, aquell sevillà arribaria a sentir-se **"immediatament integrat i identificat"** en terres catalanes: **"En el Congrés Jurídic Català de l'any 1971 va fer una ponència en català. Sabia que en castellà ho hauria pogut fer molt millor, i per això es va guanyar els aplaudiments del públic."**

Va ser sens dubte aquesta manera de ser el que li va valer l'honor de convertir-se en membre de l'Acadèmia de Jurisprudència de Catalunya i president del Consell Consultiu de la Generalitat, uns càrrecs que topen amb el seu caràcter **"reservat, que defugia la notorietat: mai no va tenir l'ambició de crear un despatx de grans dimensions ni d'establir un segell personal en el món de l'advocacia."** Però no va ser així: **"Moltes vegades va aparèixer la seva fotografia a la premsa, però sempre dins de l'àmbit professional. Ell es negava a fer cap crítica negativa. Era molt gelós de la seva intimitat i molt respectuós amb la dels altres."**

Molt ha après el nostre convidat d'aquest il·lustre progenitor: **"Sempre deia que la llibertat és la base per estar content amb tu mateix cada dia."** Per això, un cop convertit en un eficient advocat, mai no s'ha volgut integrar dins dels grans bufets. Així doncs, posa en pràctica els ensenyaments paternals al despatx que comparteix amb la germana del difunt Felip Portabella, la Inés: **"Hi treballen sis lletrats més i dos o tres joves en pràctiques."** Aquests passants hi arriben a través dels cursos de dret pràctic que el nostre protagonista imparteix. És aquí on en Manuel detecta llacunes de preparació de cara al món laboral: **"No entenc per què al llicenciat de poc li fa por anar al jutjat o per què no se sent al Col·legi com a casa seva."** Per evitar això, només hi ha una solució: **"Ambientar l'advocat en totes les**

branques de la professió." Se'ns revela com un fervent defensor de la passantia, però d'una passantia lliure, sense mimetismes ni **"estereotips. No hem d'adaptar la manera de ser de cadascú al dret, sinó adaptar el dret a la manera de ser de cadascú."** Això no eximeix l'advocat titular, però, de **"formar l'aprenent, cosa que representa un gran esforç diari per al propietari del despatx, sobretot en la primera fase de la passantia. Per això opino que durant aquest primer les pràctiques no haurien d'estar remunerades. La situació canviaria en el moment en què el passant tingués un coneixement que li permetessin treballar autònomament."** Al que tampoc no es pot aspirar és a convertir-se en un diccionari del dret: **"Referint-se al Codi civil, el meu pare sempre em deia que el que poguessis ficar a la butxaca no tenies per què guardar-ho al cap."** En altres paraules, **"el que cal és conèixer les fonts on acudir per consultar cada problema, que és convenient saber argumentar tant en un sentit com en l'altre, perquè, al cap i a la fi, quan un jutge pren una decisió no ho fa basant-se en algun article, sinó que després de decidir qui té raó busca el suport legal corresponent a la seva resolució. L'advocat no es trobarà sempre al mateix costat de la balança."** Aquesta balança, en el cas del despatx del nostre interlocutor, és un instrument que s'emmarca en el món civil, mercantil, processal i penal. En Manuel lamenta no haver-se dedicat més a aquesta darrera branca del dret, que exerceix la seva sòcia, la Inés: **"És una vessant apassionant, la que et permet fer més per a les persones. No és el mateix defensar un banc perquè recuperi un capital que lluitar perquè no condemni un home a la privació de llibertat."** En qualsevol cas, ell té molt clar que la capacitat humana és limitada i que ningú no pot pretendre dominar totes les facetes del dret, **"si no ens passaríem la vida estudiant, perquè la legislació de cada especialitat és molt abundant."** I tot sembla apuntar que el nombre d'especialitats i de lleis anirà en augment: **"Abans, per exemple, no hi havia legislació sobre el medi ambient."** La interpretació de la llei encara esdevé més complicada si tenim en compte que **"hi ha moltes lleis que estan mal redactades. Només cal comparar les lleis fiscals actuals amb el Codi civil, un model de redacció. Fins i tots els versats en la matèria tenen dificultats per entendre articles sobre els impostos."**

I és que escriure és tot un art, un art que al nostre convidat li agrada practicar: **"Quan millor m'ho passo és quan agafo la meva Lexicon 80 i em poso a escriure. Encara que tingui el despatx informatitzat, la meua forma de treballar continua sent artesana."** I també molt **"simple: el dret, en realitat, surt de les persones. Tanmateix, el públic visita la casa de l'advocat com si fos un món totalment desconegut. No saben que els problemes que ens plantegen són senzills i ja que n'hem vist vint d'ídents."** Sembla haver heretat aquesta filosofia del seu pare: **"Per curiositat, en alguna ocasió vaig assistir a alguna de les seves classes. El mateix senyor que feia vint minuts esmorzava al meu costat ara estava impartint una classe a la universitat. La reacció de la gent ho deia tot: l'aula s'omplia, els alumnes hi seien per terra, i allí vaig descobrir que probablement el que agradava d'ell als seus deixebles era la seva enorme capacitat per expressar-se i simplificar els temes."** Així són els homes Fernández de Villavicencio: diplomàtics i reposats. Queda per veure si la nova generació seguirà la petja deixada per l'avi.

“El meu pare sempre deia: ‘La llibertat és la base per estar content amb tu mateix cada dia.’”

Manuel Fernández de Villavicencio - Barcelona (Barcelonès)